

Bruksela, 17 lipca 2025 r.
(OR. en)

11769/25

Międzyinstytucjonalny numer
referencyjny:
2025/0239 (COD)

COH 144
SOC 534
SAN 471
CADREFIN 111
POLGEN 94
CODEC 1048

PISMO PRZEWODNIE

Od: Sekretarz generalna Komisji Europejskiej (podpisała dyrektor Martine DEPREZ)

Data otrzymania: 17 lipca 2025 r.

Do: Thérèse BLANCHET, sekretarz generalna Rady Unii Europejskiej

---

Nr dok. Kom.: COM(2025) 558 final

Dotyczy: Wniosek
ROZPORZĄDZENIE PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY
ustanawiające Europejski Fundusz Społeczny w ramach planu
partnerstwa krajowego i regionalnego określonego w rozporządzeniu
(UE) [...] [plan PKR] oraz ustanawiające warunki wdrażania unijnego
wsparcia na rzecz wysokiej jakości zatrudnienia, umiejętności
i włączenia społecznego na lata 2028–2034

Delegacje otrzymują w załączeniu dokument COM(2025) 558 final.

Zał.: COM(2025) 558 final

Bruksela, dnia 16.7.2025 r.
COM(2025) 558 final

2025/0239 (COD)

Wniosek

ROZPORZĄDZENIE PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY

ustanawiające Europejski Fundusz Społeczny w ramach planu partnerstwa krajowego i regionalnego określonego w rozporządzeniu (UE) [...] [plan PKR] oraz ustanawiające warunki wdrażania unijnego wsparcia na rzecz wysokiej jakości zatrudnienia, umiejętności i włączenia społecznego na lata 2028–2034

UZASADNIENIE

1. KONTEKST WNIOSKU

• Przyczyny i cele wniosku

Niniejszy wniosek ustanawia Europejski Fundusz Społeczny (EFS), główny instrument inwestowania w obywateli Europy, ich przyszłość i gotowość. Wniosek ten odzwierciedla bieżącą sytuację społeczną i gospodarczą i stanowi konkretną odpowiedź na apel europejskiej opinii publicznej o bardziej socjalną Europę i więcej inwestycji w kapitał ludzki w Unii Europejskiej. EFS jest głównym unijnym instrumentem służącym promowaniu i wzmocnieniu spójności społecznej w społeczeństwach europejskich. Niniejszy wniosek towarzyszy wnioskowi dotyczącemu rozporządzenia w sprawie partnerstwa krajowego i regionalnego. Oba rozporządzenia wzajemnie się wzmocniają i uzupełniają. EFS, jako część polityki spójności, będzie wdrażany jako jeden z elementów nadrzędnych [planów partnerstwa krajowego i regionalnego] i stanowi uzupełnienie [rozporządzenia w sprawie planu PKR] w zakresie elementów polityki specyficznych dla EFS. EFS wspiera cele planu PKR w ramach swojego zakresu wsparcia, jak określono w niniejszym rozporządzeniu.

O sile Europy stanowią jej mieszkańcy. W dniu 17 listopada 2017 r. Parlament Europejski, Rada i Komisja wspólnie proklamowały Europejski filar praw socjalnych^[1]. Wyznaczono w nim jasne i ambitne cele w zakresie zatrudnienia, umiejętności i ograniczania ubóstwa. Osiągnięcie tych celów stanowi nie tylko imperatyw moralny, jest to również konieczne z ekonomicznego punktu widzenia. W wytycznych politycznych na lata 2024–2029 zauważono, że nasza wyjątkowa społeczna gospodarka rynkowa daje Europie szeroko rozumianą przewagę nad konkurentami.

W komunikacie Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady Europejskiej, Rady Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów w sprawie kompasu konkurencyjności dla UE^[2] stwierdzono, że „skuteczne polityki społeczne oparte na Europejskim filarze praw socjalnych mają zasadnicze znaczenie dla kształtowania konkurencyjnej Europy. Bardziej konkurencyjna gospodarka o wysokiej produktywności zapewni długoterminową stabilność finansową naszego modelu społecznego i sprawi, że obywatele będą dostrzegać wyraźną drogę do własnego sukcesu ekonomicznego. Wszyscy Europejczycy powinni móc przyczynić się do poprawy konkurencyjności i czerpać z niej korzyści.” W istocie niezmiennie wykazywano, że gospodarki najskuteczniej inwestujące w kapitał ludzki należą również do najbardziej konkurencyjnych, odpornych i racjonalnych pod względem kosztów.

W konkluzjach Rady Europejskiej z dnia 20 marca 2025 r. podkreślono, że „w nawiązaniu do komunikatu Komisji »Unia umiejętności« z 5 marca 2025 r. należy podjąć dalsze wysiłki, by w całej UE wzmocnić uzyskiwanie, uznawanie i utrzymywanie umiejętności, od budowania umiejętności podstawowych po zaangażowanie w uczenie się przez całe życie oraz zmianę i podnoszenie kwalifikacji, zgodnie z Europejskim filarem praw socjalnych i powiązany z nim planem działania”. Te same konkluzje odnoszą się do deklaracji budapeszteńskiej, w szczególności w odniesieniu do potrzeby „wykorzystania europejskich talentów oraz inwestowania w umiejętności w celu promowania wysokiej jakości miejsc pracy w całej Unii”. W obecnej sytuacji demograficznej liczy się nie tylko wyposażenie pracowników w kwalifikacje – wymagane jest znaczne uczestnictwo w rynku pracy.

Pomimo osiągnięcia pewnych postępów, walka z bezrobociem, lukami w umiejętnościach, niedoborem siły roboczej i utrzymującymi się wysokimi wskaźnikami ubóstwa to priorytetowe zadanie dla całej UE. Czynniki te stanowią zagrożenie nie tylko dla możliwości osiągnięcia głównych celów określonych w Europejskim filarze praw socjalnych, ale także hamują postępy we wzmacnianiu konkurencyjności Europy w coraz bardziej zglobalizowanym świecie.

Kwestie społeczne i usługi dla obywateli, takie jak edukacja, w tym wczesna edukacja i opieka nad dzieckiem oraz opieka zdrowotna i długoterminowa, a także dostępność mieszkań socjalnych i brak postępów w ograniczaniu ubóstwa są głównym przedmiotem zainteresowania obywateli europejskich^[3]. Od Unii oczekuje się większego zaangażowania w tych dziedzinach. Istnieje coraz większa potrzeba podjęcia ukierunkowanych działań w celu sprostania tym wyzwaniom.

Ponadto w kontekście zwiększonej niepewności geostrategicznej i zwiększonej częstotliwości ekstremalnych zdarzeń pogodowych kluczowe znaczenie ma przygotowanie się na nieoczekiwane wydarzenia. [W czasie pandemii koronawirusa tymczasowe wsparcie w celu zmniejszenia zagrożeń związanych z bezrobociem w sytuacji nadzwyczajnej (SURE) pokazało, jak ważna jest ochrona pracowników i osób samozatrudnionych, a tym samym zmniejszenie skali bezrobocia i utraty dochodów. Niniejszy wniosek stanowi potwierdzenie europejskiej solidarności, którą można również zapewnić w przyszłości, o ile okoliczności będą należycie uzasadniać taką potrzebę].

EFS będzie wspierać wdrażanie polityki UE oraz krajowe lub regionalne reformy strukturalne w obszarach zatrudnienia, edukacji i umiejętności, włączenia społecznego i usług opiekuńczych, w tym opieki długoterminowej i ochrony zdrowia. Odpowiada to zakresowi wytycznych dotyczących zatrudnienia (art. 148 TFUE). Fundusz będzie stanowił wkład w wysiłki państw członkowskich na rzecz zmniejszenia bezrobocia, poprawy jakości i równości szans w kształceniu i szkoleniu oraz poprawy włączenia społecznego i integracji społecznej. EFS w szczególności przyczyni się również do wprowadzenia w życie gwarancji umiejętności zgodnie z założeniami unii umiejętności. Wspieranie indywidualnych rachunków szkoleniowych powinno być w tym względzie ważnym wymiarem, pomagając europejskim strategicznym inwestycjom biznesowym w szybkim rozwoju dzięki dostępowi do odpowiednich umiejętności. Będzie ponadto wspierać utrzymanie i dalszy rozwój społeczeństw otwartych, opartych na prawach, demokratycznych, równych i integracyjnych, opartych na zasadzie praworządności i dialogu społecznym. Ponadto, aby wspierać zintegrowane podejścia, fundusz zachęca do inwestowania zarówno w infrastrukturę, jak i ludzi.

EFS przyczyni się zatem do budowania wspierającej obywateli, socjalnej Europy oraz do spójności gospodarczej, społecznej i terytorialnej zgodnie z art. 174 TFUE, co jest warunkiem koniecznym należytego funkcjonowania UE jako stabilnej i realnej unii gospodarczej i politycznej.

- **Spójność z przepisami obowiązującymi w tej dziedzinie polityki**

EFS, jako element polityki spójności, będzie funkcjonować w ramach planu partnerstwa krajowego i regionalnego i jego jednolitego zbioru przepisów. EFS bazuje na ugruntowanej od lat pozycji i niewątpliwym sukcesie Europejskiego Funduszu Społecznego Plus (EFS+) – stanowiącego wiarygodne ramy inwestowania w ludzi, zgodnie z Europejskim filarem praw socjalnych, europejskim semestrem i wytycznymi dotyczącymi zatrudnienia. W związku z tym, choć jest ściśle powiązany z planem PKR, EFS zachowuje niezależną podstawę prawną określoną w art. 162 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE).

Efektywna i skuteczna realizacja działań wspieranych w ramach planu PKR, w tym z EFS, zależy od dobrego zarządzania i partnerstwa między wszystkimi podmiotami na stosownych szczeblach terytorialnych a podmiotami społeczno-gospodarczymi, w szczególności partnerami społecznymi i organizacjami społeczeństwa obywatelskiego.

EFS wspiera obszary polityki i priorytety, których celem jest dążenie do pełnego zatrudnienia, poprawa jakości i wydajności pracy, zwiększenie mobilności geograficznej i zawodowej pracowników wewnątrz Unii, usprawnienie systemów kształcenia i szkolenia oraz promowanie sprawiedliwości międzypokoleniowej, włączenia społecznego i zdrowia.

Nadrzędnym celem politycznym rozporządzenia w sprawie EFS jest tworzenie lepiej funkcjonującej i bardziej odpornej „socjalnej Europy” oraz wdrożenie Europejskiego filaru praw socjalnych, a także priorytetów społecznych i priorytetów w dziedzinie zatrudnienia wyznaczonych w procesie europejskiego zarządzania gospodarczego. EFS przyczyni się do wdrażania zintegrowanych wytycznych, przyjętych zgodnie z art. 121 i art. 148 ust. 4 TFUE, oraz odpowiednich zaleceń dla poszczególnych krajów, przyjętych w ramach europejskiego semestru. Pomoże również w osiągnięciu ogólnego celu, jakim jest zapewnienie na okres po 2030 r. inteligentnego i zrównoważonego wzrostu gospodarczego sprzyjającego włączeniu społecznemu (cele zrównoważonego rozwoju ONZ²) oraz pozytywnej konwergencji społeczno-gospodarczej.

Ponadto EFS pomoże poprawić możliwości zatrudnienia, poziom życia i stan zdrowia oraz zwiększyć mobilność pracowników i spójność gospodarczą, społeczną i terytorialną, zgodnie z TFUE i Kartą praw podstawowych Unii Europejskiej, a także Konwencją ONZ o prawach osób niepełnosprawnych. EFS ma też na celu przyczynienie się do realizacji unii umiejętności oraz integracji obywateli państw trzecich. Przydzielenie do EFS minimalnych przydziałów i kwot sprawi, że opisane wyżej priorytety UE będą odpowiednio odzwierciedlone w wielkości inwestycji przynoszących bezpośrednie korzyści obywatelom Unii.

- **Spójność z innymi politykami Unii**

Celem EFS jest poprawa efektu synergii i spójności z innymi środkami inwestującymi w rozwój kapitału ludzkiego w oparciu o partnerstwo krajowe i regionalne (plan PKR), w szczególności w ramach polityki spójności, rybołówstwa i wsparcia polityki rolnej, a także z Europejskim Funduszem Konkurencyjności.

EFS będzie w dalszym ciągu uzupełniać wsparcie zapewniane przez program Erasmus. Obszary działania EFS i Erasmus są podobne, w szczególności jest to pomoc w nabywaniu nowych umiejętności, poprawie umiejętności w odpowiedzi na zapotrzebowanie sektorów przemysłu, doskonaleniu umiejętności cyfrowych oraz podnoszeniu jakości kształcenia i szkolenia.

2. PODSTAWA PRAWNA, POMOCNICZOŚĆ I PROPORCJONALNOŚĆ

- **Podstawa prawna**

Podstawę prawną środków objętych niniejszym wnioskiem stanowi Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE), w szczególności art. 164, 174 i 175 TFUE. EFS opiera się na art. 162 i 164 TFUE, a wsparcie na rzecz walki z ubóstwem, w szczególności przez przeciwdziałanie deprivacji żywnościowej i podstawowej deprivacji materialnej, oraz wsparcie na rzecz promowania podstawowych wartości UE opierają się na art. 175 akapit trzeci TFUE.

Niniejszy wniosek określa zakres wsparcia z EFS w odniesieniu do celów szczegółowych określonych w rozporządzeniu w sprawie planu PKR, a także ukierunkowanych działań

w obszarze innowacji społecznych. Odnosi się również do Komitetu EFS, o którym mowa w art. 163 TFUE.

Dodatkowo, w dniu 16 lipca 2025 r. Komisja przyjęła wniosek dotyczący rozporządzenia w sprawie planu partnerstwa krajowego i regionalnego, aby usprawnić koordynację i zharmonizować realizację wsparcia objętego zarządzaniem dzielonym, mając na celu przede wszystkim uproszczenie wdrażania polityki. EFS również wchodzi w zakres tych wspólnych przepisów.

- **Prawa podstawowe**

Rozporządzenie w sprawie warunkowości nadal będzie miało zastosowanie do całego budżetu UE, a niniejsze rozporządzenie zawiera solidne zabezpieczenia w celu zapewnienia, aby fundusze były wdrażane zgodnie z Kartą praw podstawowych Unii Europejskiej i zasadami państwa prawnego określonymi w art. 2 lit. a) rozporządzenia (UE, Euratom) 2020/2092. Niniejsza inicjatywa będzie również zgodna z zasadami Konwencji ONZ o prawach osób niepełnosprawnych.

- **Pomocniczość (w przypadku kompetencji niewyłącznych)**

W obszarach polityki społecznej i polityki zatrudnienia oraz zdrowia publicznego UE dzieli kompetencje z państwami członkowskimi (art. 4 TFUE) bądź posiada kompetencje do określenia zasad, w ramach których państwa te muszą koordynować swoje działania (art. 5 TFUE), lub kompetencje do przeprowadzania działań celem wspierania, koordynowania lub uzupełnienia działań państw członkowskich (art. 6 TFUE).

EFS opiera się na zasadzie pomocniczości. W ramach zarządzania dzielonego Komisja powierza strategiczne zadania związane z programowaniem i wdrażaniem państwom członkowskim UE i regionom. Ogranicza też unijne działania do tego, co jest niezbędne do osiągnięcia celów, zgodnie z Traktatami. Celem zarządzania dzielonego jest zapewnienie, by decyzje zapadały jak najbliżej obywateli, a unijne działania były uzasadnione w świetle możliwości i specyficznych warunków na poziomie krajowym, regionalnym lub lokalnym. Zarządzanie dzielone przybliży Europę obywatelom i łączy lokalne potrzeby z unijnymi celami. Zwiększa też odpowiedzialność za cele UE, bowiem państwa członkowskie i Komisja dzielą się prawem do podejmowania decyzji i odpowiedzialnością.

- **Proporcjonalność**

Zgodnie z zasadą proporcjonalności niniejszy wniosek nie wykracza poza to, co jest konieczne do osiągnięcia jego celów.

- **Wybór instrumentu**

Proponowanym instrumentem jest rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie ustanowienia Europejskiego Funduszu Społecznego.

3. WYNIKI OCEN EX POST, KONSULTACJI Z ZAINTERESOWANYMI STRONAMI I OCEN SKUTKÓW

[Zob. rozporządzenie w sprawie planu PKR, ocena skutków]

4. WPLYW NA BUDŻET

[placeholder]

Całkowity budżet przydzielony na EFS wynosi XX mld EUR (w cenach bieżących) na lata 2028–2034.

Szczegóły dotyczące potrzeb finansowych i kadrowych można znaleźć w ocenie skutków finansowych i cyfrowych regulacji rozporządzenia w sprawie planu PKR.

5. ELEMENTY FAKULTATYWNE

- **Plany wdrożenia i monitorowanie, ocena i sprawozdania**

[Zob. rozporządzenie w sprawie planu PKR, ocena skutków]

- **Szczegółowe objaśnienia poszczególnych przepisów wniosku**

Rozporządzenie w sprawie EFS określa przedmiot i zakres wsparcia z EFS w odniesieniu do celów ustalonych w rozporządzeniu w sprawie planu PKR. Zawiera również przepisy dotyczące innowacji społecznych. Ponadto ustanowiono w nim komitet na mocy art. 163 TFUE oraz podano datę wejścia w życie.

Wniosek

ROZPORZĄDZENIE PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY

ustanawiające Europejski Fundusz Społeczny w ramach planu partnerstwa krajowego i regionalnego określonego w rozporządzeniu (UE) [...] [plan PKR] oraz ustanawiające warunki wdrażania unijnego wsparcia na rzecz wysokiej jakości zatrudnienia, umiejętności i włączenia społecznego na lata 2028–2034

PARLAMENT EUROPEJSKI I RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, w szczególności jego art. 164 i art. 175 ust. 3,

uwzględniając wniosek Komisji Europejskiej,

po przekazaniu projektu aktu ustawodawczego parlamentom narodowym,

uwzględniając opinię Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego,

uwzględniając opinię Komitetu Regionów,

stanowiąc zgodnie ze zwykłą procedurą ustawodawczą,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) W dniu 17 listopada 2017 r. Parlament Europejski, Rada i Komisja wspólnie proklamowały Europejski filar praw socjalnych jako odpowiedź na wyzwania społeczne w Europie. Dwadzieścia najważniejszych zasad filaru pogrupowano według trzech kategorii: równe szanse i dostęp do zatrudnienia; uczciwe warunki pracy; ochrona socjalna i włączenie społeczne. Te dwadzieścia zasad Europejskiego filaru praw socjalnych powinno przyświecać działaniom prowadzonym w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego (EFS). W dniu 4 marca 2021 r. Komisja przedstawiła Plan działania na rzecz Europejskiego filaru praw socjalnych (zwany dalej „planem działania”), obejmujący ambitne, a jednocześnie realistyczne główne cele Unii w obszarze zatrudnienia na 2030 r. (co najmniej 78 % ludności w wieku 20–64 lat powinno mieć zatrudnienie), umiejętności (co najmniej 60 % wszystkich dorosłych powinno co roku uczestniczyć w szkoleniach) i ograniczania ubóstwa (zmniejszenie liczby osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym o co najmniej 15 mln, w tym o 5 mln w przypadku dzieci) (zwane dalej „głównymi celami Unii na 2030 r.”) oraz uzupełniające cele cząstkowe, a także zmienioną tablicę wskaźników społecznych. Aby przyczynić się do wdrażania Europejskiego filaru praw socjalnych, EFS powinien wspierać inwestycje w kapitał ludzki i reformy systemów w obszarach polityki dotyczących zatrudnienia, edukacji i włączenia społecznego, a tym samym wspierać spójność gospodarczą, społeczną i terytorialną zgodnie z art. 174 Traktatu.
- (2) Wytyczne dotyczące polityki zatrudnienia państw członkowskich, o których mowa w art. 148 ust. 2 Traktatu, przyjmowane corocznie przez Radę w kontekście europejskiego semestru, są kluczowym instrumentem koordynacji unijnej i krajowej

polityki zatrudnienia i polityki społecznej. Określają one wspólne priorytety i cele w zakresie zatrudnienia, edukacji, umiejętności i polityki społecznej z myślą o poprawie konkurencyjności Unii i uczynienia z niej lepszego miejsca do inwestowania, tworzenia miejsc pracy i wspierania spójności społecznej. EFS jest głównym instrumentem Unii służącym wspieraniu wytycznych dotyczących zatrudnienia i osiągnięciu celów Unii w zakresie polityki zatrudnienia i polityki społecznej. Wytyczne dotyczące zatrudnienia uzupełniają zasady Europejskiego filaru praw socjalnych. W tym kontekście zakres EFS na lata 2028–2034 należy w pełni dostosować do decyzji Rady (UE)...¹ [wytyczne dotyczące zatrudnienia przyjęte przez Radę najpóźniej do dnia 1 stycznia 2027 r.].

- (3) Na poziomie Unii europejski semestr na rzecz koordynacji polityki gospodarczej zapewnia ramy określania krajowych priorytetów w zakresie reform oraz monitorowania ich realizacji. Państwa członkowskie powinny przedkładać roczne sprawozdania z postępów w realizacji swoich średniookresowych planów budżetowo-strukturalnych. Ramy te powinny stanowić podstawę spójnego wykorzystania finansowania unijnego, w tym w celu maksymalizacji wartości dodanej otrzymanego wsparcia finansowego.
- (4) Unia stoi w obliczu wyzwań strukturalnych wynikających z globalizacji gospodarki, wrażliwych łańcuchów dostaw, zarządzania przepływami migracyjnymi i zwiększonego zagrożenia bezpieczeństwa, przejścia na czystą energię, zmian technologicznych i zmian demograficznych, starzenia się siły roboczej, braku mieszkań socjalnych oraz rosnących niedoborów umiejętności i siły roboczej w wielu sektorach i regionach.
- (5) Uwzględniając zmieniające się realia w świecie pracy, Unia powinna być przygotowana na bieżące i przyszłe wyzwania i inwestować w odpowiednie umiejętności, zapewniać, by wzrost gospodarczy w większym stopniu sprzyjał włączeniu społecznemu, oraz usprawniać politykę zatrudnienia i politykę społeczną, w tym z uwagi na mobilność pracowników i restrukturyzację sektorową, zwracając szczególną uwagę na obszary miejskie i wiejskie, które borykają się ze szczególnymi słabościami społecznymi.
- (6) Do 2040 r. unijny rynek pracy będzie tracił każdego roku około 1 mln pracowników. Ponadto, oprócz kurczącego się odsetka ludności aktywnej zawodowo, niektóre regiony cierpią na trwałe niedobory liczby mieszkańców z wyższym wykształceniem, co utrudnia zrekompensowanie utraty siły roboczej wyższą wydajnością pracy. Zwiększy to presję na unijny model opieki społecznej, obciążając jego stabilność i adekwatność. Zwiększy to również niedobory siły roboczej i wykwalifikowanej kadry na rynku pracy, co będzie stanowić obciążenie dla wzrostu gospodarczego i konkurencyjności. W niektórych sektorach doprowadzi to do presji na koszty pracy. Dlatego też EFS musi wspierać zwiększenie uczestnictwa w rynku pracy, zwłaszcza kobiet, osób młodych, osób z niepełnosprawnościami i społeczności romskich, a także wspierać pracodawców w znajdowaniu odpowiednich osób na dostępne stanowiska, wzmacniać pozycję starszych pracowników za pomocą odpowiednich środków rynku pracy i rozwiązań w miejscu pracy, zapewnić wykwalifikowaną siłę roboczą zdolną do sprostania głównym wyzwaniom społecznym oraz wspierać zdrową równowagę między życiem zawodowym a prywatnym, w tym poprzez zapewnienie dostępu do wysokiej jakości opieki nad dziećmi.

---

¹ Insert publication reference

- (7) 29 stycznia 2025 r. Komisja przedstawiła Kompas konkurencyjności. Wyznacza on kierunek działań, dzięki którym Europa stanie się miejscem, w którym przyszłe technologie, usługi i czyste produkty będą opracowywane, wytwarzane i wprowadzane na rynek, a jednocześnie będzie pierwszym kontynentem, który stanie się neutralny dla klimatu. Wskazano w nim pięć horyzontalnych czynników sprzyjających konkurencyjności, w tym promowanie umiejętności i wysokiej jakości miejsc pracy, oraz podkreślono, że podstawą konkurencyjności Europy są jej mieszkańcy. Aby Unia mogła być konkurencyjna i przygotowana na przyszłość, musi ich wspierać, zapewniając im umiejętności i kompetencje potrzebne do skutecznego uczenia się oraz udanego życia zawodowego i osobistego.
- (8) 26 lutego 2025 r. Komisja opublikowała ponadto komunikat „Pakt dla czystego przemysłu: wspólny plan działania na rzecz konkurencyjności i dekarbonizacji”. Konieczne jest uznanie kluczowej roli umiejętności w ułatwianiu pomyślnego przejścia w kierunku czystszej i bardziej konkurencyjnego przemysłu w Unii. Zapewnienie wysoko wykwalifikowanej siły roboczej ma zasadnicze znaczenie dla stymulowania innowacji oraz wspierania dekarbonizacji i obiegu zamkniętego we wszystkich kluczowych gałęziach przemysłu. Skupienie się na podnoszeniu umiejętności jest szczególnie istotne dla realizacji unijnych celów w zakresie sprawiedliwej transformacji oraz dla utrzymania i zwiększenia globalnej konkurencyjności Unii. Ponadto dostęp do zasobów środowiskowych i płynących z nich korzyści rozkłada się nierównomiernie w różnych grupach społecznych, podobnie jak zagrożenia środowiskowe i ryzyko dla zdrowia. Istnieje większe prawdopodobieństwo, że w nieproporcjonalnym stopniu będą one dotyczyć wrażliwe grupy osób.
- (9) Celem unii umiejętności jest wspieranie rozwoju wysokiej jakości, elastycznych systemów kształcenia, szkolenia i umiejętności sprzyjających włączeniu społecznemu, aby zwiększyć konkurencyjność, gotowość i bezpieczeństwo UE oraz wzmocnić jej demokrację. W związku z tym, zgodnie z założeniami unii umiejętności, UE powinna zapewnić wystarczające finansowanie zdobywania solidnych umiejętności podstawowych oraz promowania ukierunkowanych na przyszłość możliwości podnoszenia i zmiany kwalifikacji dla wszystkich przez całe życie, w szczególności w celu sprostania wyzwaniom związanym z dwojaką transformacją – zieloną i cyfrową. Przyczyni się to do rozwoju w szczególności umiejętności cyfrowych i kluczowych technologii prorozwojowych, ale również umiejętności wspierających powstające sektory, z myślą o wyposażeniu ludzi w umiejętności dostosowane do cyfryzacji, zmian technologicznych i tych wynikających z innowacji, zmian społecznych i gospodarczych, ułatwianiu przekwalifikowania zawodowego, mobilności oraz z myślą o wspieraniu w szczególności nisko wykwalifikowanych lub słabo wykwalifikowanych dorosłych. Zgodnie z założeniami unii umiejętności wyzwaniom związanym z dwojaką transformacją – zieloną i cyfrową należy sprostać przez podnoszenie i zmianę kwalifikacji pracowników, dostosowanie edukacji do potrzeb przemysłu oraz wspieranie partnerstw między instytucjami edukacyjnymi, pracodawcami i organami publicznymi. Konieczne jest również zwiększenie obiegu umiejętności i ich odpowiedniego wykorzystania na rynku wewnętrznym, w tym dzięki ich łatwiejszemu przenoszeniu, oraz zdolności przyciągania i zatrzymywania umiejętności w UE.
- (10) Rozporządzenie (UE) [rozporządzenie w sprawie planu PKR] ustanawia ogólne zasady dotyczące planu partnerstwa krajowego i regionalnego (zwanego dalej „planem PKR”) i określa w szczególności cele, które mają być wspierane przez plany

partnerstwa krajowego i regionalnego, oraz zasady dotyczące przygotowania i realizacji takich planów, zarządzania nimi i ich kontroli. EFS jest jednym z funduszy opierających się na zasadzie wstępnego przydziału środków na poziomie krajowym, zgrupowanych w ramach planu partnerstwa krajowego i regionalnego zgodnie z rozporządzeniem (UE) [...] [Rozporządzenie w sprawie planu PKR. Konieczne jest zatem wyjaśnienie zakresu wsparcia z EFS w odniesieniu do celów określonych w rozporządzeniu w sprawie planu PKR oraz ustanowienie przepisów szczegółowych dotyczących wdrażania EFS.

- (11) Efektywna i skuteczna realizacja działań wspieranych w ramach planu PKR, w tym z EFS, zależy od dobrego zarządzania i partnerstwa między wszystkimi podmiotami na stosownych szczeblach terytorialnych a podmiotami społeczno-gospodarczymi, w szczególności partnerami społecznymi i organizacjami społeczeństwa obywatelskiego.
- (12) Aby wzmocnić europejskie społeczeństwa i europejski model społeczny, państwa członkowskie powinny przeznaczyć na EFS minimalną kwotę środków w ramach swoich planów partnerstwa krajowego i regionalnego przyjętych zgodnie z rozporządzeniem (UE) [rozporządzenie w sprawie planu PKR]. Zróżnicowany charakter i natężenie różnych wyzwań społeczno-gospodarczych w państwach członkowskich wymaga bardziej elastycznego podejścia do programowania. Aby zapewnić działania współmierne do tych wyzwań, niezbędny jest minimalny poziom wsparcia dla polityki społecznej, który jednakże musi ściśle odpowiadać specyfice krajowej i regionalnej. We względnym znaczeniu inwestycji i reform w ramach wytycznych dotyczących zatrudnienia i EFS należy uwzględniać powody nierówności społecznych lub problemów. Oznacza to, że zabezpieczenia polityczne wprowadzane poprzez koncentrację tematyczną powinny wynikać z zaangażowania państw członkowskich i Komisji. Minimalna kwota EFS musi również być wypadkową między strategicznym interesem Unii – inwestowaniem w jej obywateli, a tym samym w jakość podaży pracy i postęp społeczny, a potrzebami inwestycyjnymi objętymi innymi celami szczegółowymi wymienionymi w art. 3 [rozporządzenia w sprawie planu PKR].
- (13) EFS powinien wspierać zatrudnienie, równy dostęp dla wszystkich do rynku pracy, sprawiedliwe i wysokiej jakości warunki pracy oraz mobilność pracowników. EFS powinien wspierać państwa członkowskie w udzielaniu wsparcia osobom bezrobotnym i biernym zawodowo za pomocą skutecznej, terminowej, skoordynowanej i dostosowanej do potrzeb pomocy opartej na wsparciu w poszukiwaniu pracy, szkoleniach, podnoszeniu i zmianie kwalifikacji oraz dostępie do innych usług wspierających, ze szczególnym uwzględnieniem osób znajdujących się w trudnej sytuacji oraz osób dotkniętych negatywnymi skutkami zielonej i cyfrowej transformacji lub wstrząsami na rynku pracy, a także osób najbardziej oddalonych od rynku pracy. EFS powinien nadal zajmować się kwestią bezrobocia osób młodych i problemem młodzieży niekształcącej się, niepracującej ani nieszkolącej. Powinien to czynić przez działania zapobiegające wczesnemu kończeniu kształcenia i szkolenia oraz strukturalne udoskonalenie przechodzenia z etapu kształcenia do etapu zatrudnienia, w tym poprzez pełne wdrożenie wzmocnionej gwarancji dla młodzieży, która powinna również wspierać możliwości zatrudniania ludzi młodych na stanowiskach pracy wysokiej jakości. Ponadto EFS powinien nadal inwestować w umiejętności kluczowe dla dwojakiej transformacji – zielonej i cyfrowej.

- (14) EFS powinien wpływać na zwiększanie podaży pracy oraz poprawę kształcenia i szkolenia oraz nabywanie umiejętności przez całe życie. W szczególności EFS powinien wspomagać systemy kształcenia i szkolenia oraz proces przechodzenia do zatrudnienia, wspierać uczenie się przez całe życie, w tym formalne, pozaformalne i nieformalne, odbywające się na wszystkich etapach życia, i możliwości zatrudnienia oraz przyczyniać się do konkurencyjności i innowacji społecznych i gospodarczych, udzielając wsparcia skalowalnym i trwałym inicjatywom w tych obszarach. Można to osiągnąć na przykład za pomocą uczenia się w miejscu pracy i przyuczania do zawodu, poradnictwa przez całe życie, przewidywania potrzeb w zakresie umiejętności we współpracy z przedsiębiorstwami, aktualnych materiałów szkoleniowych, prognozowania i monitorowania losów absolwentów, szkolenia edukatorów, walidacji efektów uczenia się oraz uznawania kwalifikacji.
- (15) EFS powinien ułatwiać dostęp do usług, w tym przez intensyfikację modernizacji, cyfryzacji i odporności zarówno usług opieki zdrowotnej, jak i opieki długoterminowej. Dzięki zapewnieniu równego dostępu do usług EFS powinien wspierać państwa członkowskie we wdrażaniu środków mających na celu wyeliminowanie wszelkich form dyskryminacji i zapewnienie równych szans wszystkim, a w szczególności grupom, które są niedostatecznie reprezentowane na rynku pracy. Dostępność przystępnych cenowo, trwałych i wysokiej jakości usług, takich jak wczesna edukacja i opieka nad dzieckiem, opieka pozaszkolna, kształcenie, szkolenie oraz opieka zdrowotna i opieka długoterminowa, zwłaszcza usług opieki rodzinnej i środowiskowej, jest niezbędnym warunkiem zapewnienia równych szans i mobilności pracowników. EFS powinien zapewnić wszystkim, w tym dzieciom, zgodnie z europejską gwarancją dla dzieci, dostęp do podstawowych usług dobrej jakości. W odniesieniu do tych usług należy uwzględnić szczególne potrzeby osób z niepełnosprawnościami, w tym dostępność, a także możliwość niezależnego życia. EFS powinien również przyczyniać się do modernizacji systemów zabezpieczenia społecznego, w szczególności celem zwiększenia ich dostępności.
- (16) Wsparcie za pośrednictwem EFS powinno być wykorzystywane do promowania równych szans dla wszystkich, do wspierania silnych systemów zabezpieczeń społecznych, włączenia społecznego i sprawiedliwości międzypokoleniowej oraz przyczyniania się do zwalczania ubóstwa. EFS powinien wspierać wysiłki państw członkowskich w walce z ubóstwem, w tym poprzez przeciwdziałanie deprawacji materialnej, aby przerwać cykl marginalizacji przekazywany z pokolenia na pokolenie oraz promować włączenie społeczne przez zapewnienie wszystkim równych szans, zwalczanie dyskryminacji i przeciwdziałanie nierównościami pod względem stanu zdrowia i dostępu do opieki zdrowotnej. Oznacza to zmobilizowanie szeregu strategii skierowanych do osób znajdujących się w najtrudniejszej sytuacji, bez względu na wiek, w tym do dzieci dotkniętych ubóstwem, zmarginalizowanych społeczności, takich jak Romowie, oraz ubogich pracujących i osoby najbardziej potrzebujące. EFS powinien wspierać aktywne włączenie osób oddalonych od rynku pracy, aby zapewnić ich integrację społeczno-gospodarczą. Celem EFS powinno być również zwalczanie bezdomności, w tym za pomocą środków zapobiegawczych i łagodzących zgodnie z deklaracją lizbońską z 2021 r. Należy promować wspieranie innowacji społecznych, gdyż odgrywa ono ważną rolę w osiągnięciu tych celów.
- (17) Demokracja, praworządność i poszanowanie praw podstawowych to zasadnicze wartości Unii Europejskiej. Mają one znaczenie dla każdej osoby, zwłaszcza dla osób znajdujących się w najtrudniejszej sytuacji. Ponadto odgrywają one kluczową rolę w skutecznym wdrażaniu EFS. W związku z tym EFS powinien również wspierać

promowanie i wdrażanie tych wartości dla wszystkich. EFS będzie również nadal zajmować się prawami osób z niepełnosprawnościami zapisanymi w Konwencji ONZ o prawach osób niepełnosprawnych. Zapewni również spójność z Unią równości i powiązanymi z nią strategiami(1), które mają na celu zwalczanie dyskryminacji ze względu na płeć, rasę lub pochodzenie etniczne, religię lub światopogląd, niepełnosprawność, wiek lub orientację seksualną, oraz zapewni spójność społeczną poprzez utrzymanie i rozwój otwartych, opartych na prawach podstawowych, demokratycznych, równych i integracyjnych społeczeństw opartych na praworządności.

- (18) Rozporządzenie (UE) [rozporządzenie w sprawie planu PKR] wymaga, aby państwa członkowskie przestrzegały zasad horyzontalnych przy przygotowywaniu i wdrażaniu planów partnerstwa krajowego i regionalnego. W tym kontekście należy również zachęcać państwa członkowskie do korzystania z EFS w celu wspierania ukierunkowanych działań mających na celu promowanie zasad horyzontalnych, takich jak promowanie równości płci i zapewnienie dostępności usług dla osób z niepełnosprawnościami, oraz umożliwienie takim osobom aktywnego uczestnictwa w życiu społecznym.
- (19) Aby zapewnić należytą realizację wymiaru socjalnego Europy zgodnie z zasadami zapisanymi w Europejskim filarze praw socjalnych oraz zagwarantować wystarczającą kwotę środków na pomoc osobom najbardziej potrzebującym, państwa członkowskie powinny przydzielić środki z EFS na wspieranie włączenia społecznego.
- (20) Ze względu na szczególną potrzebę wspierania dzieci dotkniętych ubóstwem państwa członkowskie powinny również zaprogramować zasoby EFS, aby uwzględnić środki w ramach gwarancji dla dzieci.
- (21) EFS powinien przyczyniać się do ograniczenia ubóstwa przez wspieranie krajowych systemów mających na celu łagodzenie niedoboru żywności i deprivacji materialnej, a także promować integrację społeczną osób zagrożonych ryzykiem ubóstwa lub wykluczenia społecznego oraz osób najbardziej potrzebujących. Państwa członkowskie powinny przeznaczyć środki z EFS na przeciwdziałanie formom skrajnego ubóstwa o największym wpływie na wykluczenie społeczne, takim jak bezdomność oraz deprivacja żywnościowa i materialna.
- (22) Zważywszy na utrzymujące się wysokie poziomy bezrobocia i bierności zawodowej osób młodych w szeregu państw członkowskich i regionów, w szczególności wśród młodzieży niekształcącej się, niepracującej ani nieszkolącej się, konieczne jest, aby te państwa nadal inwestowały wystarczające zasoby z EFS w środki promujące zatrudnienie osób młodych, w tym za pomocą gwarancji dla młodzieży. Państwa członkowskie powinny zatem przeznaczyć odpowiednie środki na walkę z tym wyzwaniem. Państwa członkowskie poważnie dotknięte bezrobociem młodzieży powinny przeznaczyć środki z EFS na wsparcie szans młodzieży na zatrudnienie.
- (23) Sprawna i skuteczna realizacja działań wspieranych z EFS zależy od dobrego zarządzania i partnerstwa między wszystkimi podmiotami na właściwych szczeblach władzy terytorialnej a podmiotami społeczno-ekonomicznymi, w szczególności partnerami społecznymi i społeczeństwem obywatelskim. Niezbędne jest zatem, aby państwa członkowskie zachęcały partnerów społecznych i społeczeństwo obywatelskie do uczestnictwa we wdrażaniu EFS. Państwa członkowskie, które otrzymały zalecenia dla poszczególnych krajów w tej dziedzinie, powinny przydzielić środki z EFS na wspieranie budowania zdolności partnerów społecznych i organizacji społeczeństwa obywatelskiego.]

- (24) Biorąc pod uwagę specyfikę i ograniczenia regionów najbardziej oddalonych, państwa członkowskie powinny uwzględnić w swoim rozdziale dotyczącym regionów najbardziej oddalonych środki na rzecz zwiększenia zatrudnienia i mobilności pracowników (w szczególności młodzieży), kształcenia i umiejętności oraz włączenia społecznego.
- (25) Ponieważ cel niniejszego rozporządzenia, mianowicie zwiększanie efektywności rynków pracy i wspieranie dostępu do dobrej jakości zatrudnienia, poprawa dostępu do kształcenia i szkolenia i ich jakości, promowanie włączenia społecznego i zdrowia oraz ograniczanie ubóstwa nie mogą zostać osiągnięte w sposób wystarczający przez państwa członkowskie, natomiast możliwe jest ich lepsze osiągnięcie na poziomie Unii, może ona podjąć działania zgodnie z zasadą pomocniczości określoną w art. 5 Traktatu o Unii Europejskiej. Zgodnie z zasadą proporcjonalności określoną w tym artykule niniejsze rozporządzenie nie wykracza poza to, co jest konieczne do osiągnięcia tego celu,

PRZYJMUJĄ NINIEJSZE ROZPORZĄDZENIE:

Artykuł 1

Przedmiot

1. W niniejszym rozporządzeniu ustanawia się szczególne warunki wdrażania Europejskiego Funduszu Społecznego w okresie programowania 2028–2034 jako części wsparcia unijnego zgodnie z celami ogólnymi określonymi w art. 2 rozporządzenia XX [rozporządzenie w sprawie planu PKR], w szczególności jego lit. b) i e).
2. Wsparcie unijne będzie udzielane w ramach planu partnerstwa krajowego i regionalnego zgodnie z przepisami określonymi w rozporządzeniu (UE) [...] [rozporządzenie w sprawie planu PKR].

Artykuł 2

Wsparcie z EFS

1. Europejski Fundusz Społeczny (EFS) wspiera cele szczegółowe określone w art. 3 rozporządzenia XX [rozporządzenie w sprawie planu PKR].
2. Do celów ust. 1 korzystanie z EFS przez państwa członkowskie, do celów art. 2 lit. b) rozporządzenia XX [rozporządzenie w sprawie planu PKR], opiera się na wytycznych dotyczących zatrudnienia, jak przewidziano w art. 148 ust. 2 Traktatu, określonych w decyzji (UE) xxxx [wytyczne dotyczące zatrudnienia przyjęte przez Radę najpóźniej do dnia 1 stycznia 2027 r.].

Artykuł 4

Innowacje społeczne

1. Innowacje społeczne są wspierane w obszarach objętych zakresem EFS, w szczególności w celu testowania, oceny i zwiększania skali innowacyjnych rozwiązań, w tym na szczeblu lokalnym lub regionalnym, celem zaspokojenia

potrzeb społecznych we współpracy z odpowiednimi partnerami, zwłaszcza z partnerami społecznymi.

2. Komisja korzysta z pomocy technicznej z własnej inicjatywy, zgodnie z art. 12 rozporządzenia (UE) [rozporządzenie w sprawie planu PKR], aby ułatwić budowanie potencjału na rzecz innowacji społecznych, w szczególności przez wspieranie wzajemnego uczenia się, współpracy transnarodowej, tworzenia sieci oraz upowszechnianie i promowanie dobrych praktyk i metod.

Artykuł 5

Wsparcie przejścia demograficznego

Państwa członkowskie i regiony określają, w stosownych przypadkach, zintegrowane podejście do wyzwań wynikających z przejścia demograficznego w co najmniej jednym specjalnym rozdziale planu partnerstwa krajowego i regionalnego.

Artykuł 6

Wsparcie na przeciwdziałanie deprivacji materialnej

1. Państwa członkowskie mogą udzielać wsparcia na przeciwdziałanie deprivacji materialnej za pośrednictwem dystrybucji żywności i towarów zgodnych z prawem Unii w dziedzinie bezpieczeństwa produktów konsumpcyjnych.
2. Państwa członkowskie i beneficjenci wybierają żywność lub podstawową pomoc materialną na podstawie obiektywnych kryteriów związanych z potrzebami osób najbardziej potrzebujących. Aby zapewnić sprawiedliwą i uczciwą społecznie zieloną transformację, kryteria wyboru żywności i, w stosownych przypadkach, towarów uwzględniają również aspekty związane z klimatem i aspekty środowiskowe, w szczególności w celu ograniczenia marnotrawienia żywności i korzystania z produktów jednorazowego użytku z tworzyw sztucznych. W stosownych przypadkach, wyboru rodzaju żywności do dystrybucji dokonuje się po uwzględnieniu ich wkładu w zrównoważoną dietę osób najbardziej potrzebujących. Żywność lub podstawowa pomoc materialna mogą być dostarczane bezpośrednio osobom najbardziej potrzebującym lub pośrednio np. za pomocą bonów lub kart – w formie elektronicznej lub innej – pod warunkiem że te bony lub karty mogą zostać wykorzystane tylko do uzyskania żywności lub podstawowej pomocy materialnej. Wsparcie dla osób najbardziej potrzebujących ma charakter dodatkowy w stosunku do świadczeń socjalnych, które mogą być udzielane przez krajowe systemy zabezpieczenia społecznego lub zgodnie z prawem krajowym.
3. Komisja i państwa członkowskie zapewniają, by pomoc udzielana w ramach wsparcia na przeciwdziałanie deprivacji materialnej świadczona była z poszanowaniem godności osób najbardziej potrzebujących i w sposób zapobiegający ich stygmatyzacji.
4. Państwa członkowskie uzupełniają dostarczanie żywności lub podstawowej pomocy materialnej środkami towarzyszącymi, takimi jak działania polegające

na kierowaniu osób do właściwych służb, lub promowaniem integracji społecznej osób najbardziej potrzebujących.

Akapit pierwszy nie ma zastosowania, jeżeli wprowadzenie takich środków nie jest możliwe, na przykład gdy wsparcie jest udzielane w odpowiedzi na sytuację nadzwyczajną, taką jak klęska żywiołowa.

5. Do celów niniejszego artykułu „osoby najbardziej potrzebujące” oznaczają osoby fizyczne, w tym osoby indywidualne, rodziny, gospodarstwa domowe lub grupy osób, w tym dzieci znajdujące się w trudnej sytuacji i osoby w kryzysie bezdomności, których potrzeba uzyskania pomocy została stwierdzona na podstawie obiektywnych kryteriów określonych przez właściwe władze krajowe w konsultacji z odpowiednimi zainteresowanymi stronami, przy jednoczesnym unikaniu konfliktu interesów, oraz mogących zawierać elementy umożliwiające dotarcie do osób najbardziej potrzebujących na pewnych obszarach geograficznych.

Artykuł 7

Partnerstwo

Państwa członkowskie zapewniają znaczący udział partnerów społecznych i organizacji społeczeństwa obywatelskiego w realizacji wsparcia na rzecz polityk zatrudnienia wysokiej jakości, kształcenia i umiejętności oraz włączenia społecznego zgodnie z art. 6 rozporządzenia XX [Plan PKR].

Artykuł 8

Komitet na mocy art. 163 TFUE

1. Komisję wspomaga komitet ustanowiony na mocy art. 163 TFUE („Komitet EFS”) w odniesieniu do wsparcia udzielanego na cel ogólny, o którym mowa w art. 3 ust. 1 lit. c) [cel szczegółowy – zatrudnienie] rozporządzenia XX [Plan PKR].
2. Każde państwo członkowskie wyznacza jednego przedstawiciela rządu, jednego przedstawiciela organizacji pracowników, jednego przedstawiciela organizacji pracodawców i po jednym zastępcy każdego z członków na okres nieprzekraczający siedmiu lat. Pod nieobecność członka jego zastępca jest automatycznie uprawniony do uczestnictwa w pracach. W skład Komitetu wchodzi po jednym przedstawicielu z każdej z organizacji reprezentujących organizacje pracowników i organizacje pracodawców na szczeblu Unii.
3. Komitet może wydawać opinie na temat wszelkich kwestii związanych z wdrażaniem EFS.

Artykuł 9

Wejście w życie i rozpoczęcie stosowania

Niniejsze rozporządzenie wchodzi w życie dwudziestego dnia po jego opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

Niniejsze rozporządzenie stosuje się od daty rozpoczęcia stosowania rozporządzenia (UE) [...] ustanawiającego plan partnerstwa krajowego i regionalnego na lata 2028–2034.

Niniejsze rozporządzenie wiąże w całości i jest bezpośrednio stosowane we wszystkich państwach członkowskich.

Sporządzono w Brukseli dnia r.

*W imieniu Parlamentu Europejskiego
Przewodnicząca*

*W imieniu Rady
Przewodniczący*

OCENA SKUTKÓW FINANSOWYCH I CYFROWYCH REGULACJI

[...]